

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPSSK
Koordineret med:
Sagsnr.: 1700978
Dok. nr.: 297846
Dato: 21. februar 2017

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Sundheds- og Ældreudvalget, Christiansborg den 21. februar kl. 15.00-16.30]

Samrådsspørgsmål BR, BT, BU og BV

Samrådsspørgsmål BR er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Samrådsspørgsmålene BT, BU og BV er stillet efter ønske fra Astrid Krag (S).

Samrådsspørgsmål BR

"Vil ministeren med udgangspunkt TV 2's afsløringer af forholdene på et plejehjem i Viborg Kommune redegøre for, hvordan regeringen vil sikre en værdig ældrepleje i hele landet? Der henvises bl.a. til artiklen

"Plejehjemsbeboer gennemblødt af tis: Jeg opdager det ikke, før det er for sent" bragt på tv2.dk den 29. november 2016 og TV 2's indslag om samme emne: <http://nyheder.tv2.dk/samfund/2016-11-29-plejehjemsbeboer-gennembloedt-af-tis-jeg-opdager-det-ikke-foer-det-er-for-sent>."

Samrådsspørgsmål BT

Mener ministeren, at det er værdigt, at ældre får ble på, fordi de ansatte har travlt til at hjælpe de ældre på toilettet? Og hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre, at der er hænder nok i ældreplejen til, at de ældre kan komme på toilettet, når de har behov for det? Der henvises bl.a. til artiklen "Plejehjemsbeboer gennemblødt af tis: Jeg opdager det ikke, før det er for sent" bragt på tv2.dk den 29. november 2016 og TV 2's indslag om samme emne: <http://nyheder.tv2.dk/samfund/2016-11-29-plejehjemsbeboer-gennembloedtaf-tis-jeg-opdager-det-ikke-foer-det-er-for-sent>

Samrådsspørgsmål BU

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre en værdig ældrepleje, hvor de ældre ikke længere skal vente op imod en time for at komme til og fra toilettet, eller hvor der ikke kan gå 14 dage imellem, at de ældre kommer i bad? Der henvises bl.a. til artiklen "Plejhjemsbeboer gennemblødt af tis: Jeg opdager det ikke, før det er for sent" bragt på tv2.dk den 29. november 2016 og TV 2's indslag om samme emne:

<http://nyheder.tv2.dk/samfund/2016-11-29-plejhjemsbeboer-gennembloedt-af-tis-jeg-opdager-det-ikke-foer-det-er-for-sent>.

Samrådsspørgsmål BV:

Mener ministeren, at det er tilfredsstillende og i overensstemmelse med formålet med værdighedsmilliarden, at der er kommuner, som ikke anvender midlerne til flere ansatte? Der henvises til FOA's analyse af kommunernes brug af værdighedsmilliarden, jf. artiklen "Så meget bruger din kommune på flere hænder i ældreplejen" bragt på fagbladetfoa.dk den 19. september 2016:

<https://www.fagbladetfoa.dk/Artikler/2016/09/06/Saa-meget-bruger-din-kommune-paa-flere-haender-i-aeldreplejen>

Tak for ordet, tak til spørgerne og tak for de fire samrådsspørgsmål.

Først vil jeg gerne besvare samrådsspørgsmålene BR, BT og BU, der omhandler, hvordan vi sikrer en værdig ældrepleje, og dernæst vil jeg gå over til besvarelsen af samrådsspørgsmål BV, der omhandler anvendelsen af værdighedsmilliarden.

Jeg vil gerne først sige, at alle plejetrængende ældre naturligvis skal have en ordentlig og værdig behandling.

Vores ældre fortjener en værdig pleje og omsorg, der tager udgangspunkt i deres individuelle behov. Og for mig er det ikke værdigt, hvis man skal vente en time med at komme til eller fra toilettet, eller hvis man ikke kan komme i bad, selvom man har behov for det.

Regeringen arbejder for at sikre, at alle ældre får en god og værdig pleje – for vi skal ikke acceptere en uværdig pleje.

Der bestemt er plads til forbedringer i ældreplejen, som eksemplerne tilbage i 2016 fra TV2 er tegn på. Men jeg vil også advare imod, at vi kommer til at tale ældreområdet ned i et sort hul.

For vi skal huske på, at mange steder fungerer ældreplejen ganske udmærket, beboerne har værdige forhold, og personalet er lydhøre og møder beboerne i øjenhøjde. Det oplevede jeg bl.a. på min tur rundt i tre kommuner for et par uger siden.

For regeringen er ældreområdet vigtigt. Det fremgår således af regeringsgrundlaget, at vi vil føre en ældrepolitik med afsæt i Ældrekommissionens fem grundlæggende værdier.

De fem værdier er:

- Indflydelse på eget liv
- Respekt for forskellighed
- Medmenneskeligheden i fokus
- Gode oplevelser hver dag
- En værdig afslutning på livet

Det er nogle fælles værdier, som bl.a. repræsenterer fra ældreorganisationer, faglige organisationer og praktikere fandt frem til. Og som jeg til fulde kan tilslutte mig.

Det var Ældrekommissionens opfattelse, at værdierne ville være med til at forøge den enkelte plejehjemsbeboers livskvalitet og mulighed for selvbestemmelse, hvis de lægges til grund for det daglige arbejde.

I finanslovsaftalen for 2016 blev trekløverpartierne og Dansk Folkeparti enige om en samlet model for, hvordan vi sikrer mere værdighed i ældreplejen.

Med indførelsen af værdighedspolitikkerne er det nu et krav, at den enkelte kommune beskriver sine overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet.

Og med udgangspunkt i værdighedspolitikkerne er det nu muligt for borgere, pårørende og medarbejdere at få startet en dialog med lokalpolitikkerne om, hvordan vi sikrer en mere værdig pleje og omsorg i kommunerne.

Men værdighedspolitikkerne står ikke alene. I finanslovsaftalen for 2016 blev der til at understøtte politikkerne afsat 1 mia. kr. ekstra årligt til en mere værdig ældrepleje.

Hvis vi ser på udgifterne til ældreområdet, så har kommunerne samlet i 2016 budgetteret med øgede udgifter til ældreområdet på 1,2 mia. kr. i forhold til 2015.

Den foreløbige opgørelse af kommunernes budgetter for 2017 viser, at kommunernes udgifter til ældreområdet stiger med yderligere 0,7 mia. kr. fra 2016 til 2017, når der tages højde for det løft, der følger af finanslovsaftalerne.

Fakta er altså, at kommunerne samlet set bruger flere penge på ældreområdet under denne regering end tidligere.

Med finansloven for 2017 prioriterede regeringspartierne og Dansk Folkeparti for andet år i træk at afsætte ekstra midler til ældreområdet. Over de næste fire år blev der med finanslovsaftalen afsat 2 mia. kr. til en bedre ældrepleje.

Det dækker over 380 mio. kr. årligt fra 2017 og frem til at en klippekortordning, der giver alle plejehjemsbeboere en halv times ekstra hjælp om ugen. Hjælpen skal bruges til aktiviteter ud over den daglige pleje, og plejehjemsbeboerne skal selv være med til at beslutte, hvad tiden skal bruges på.

Derudover er der afsat en pulje på 450 mio. kr. i 2017 til bedre mad til ældre. Ministeriet har lige udmeldt den del af midlerne, der er afsat til køkkener på plejehjem, og som jeg håber kan være med til at få madlavningen tilbage på plejehjemmene og tættere på beboerne.

Regeringen har således i de seneste to finanslove - i samarbejde med Dansk Folkeparti - prioriteret ældreområdet. Men vi skal passe på med at reducere værdighed i ældrepleje til et spørgsmål om, hvor mange penge der bliver tilført området.

Penge betyder noget, men ikke alt.

Der er i ældreplejen mange dygtige ansatte, som hver dag yder en stor indsats for at give god pleje og omsorg.

Men nogle gange besværliggør vi medarbejdernes muligheder for at have fokus på de ældre ved at opstille nogle regler og krav, som ikke gør plejen af bedre, men som tværtimod stjæler tid, der skulle være brugt på de ældre.

Det vil jeg gerne kigge på. Det er derfor, at jeg - i samarbejde med KL og med tæt inddragelse af bl.a. FOA og Dansk Sygeplejeråd – har igangsat et arbejde, der skal finde regler og dokumentationskrav på ældreområdet, der enten kan fjernes eller forenkles.

Vi skal sikre, at plejepersonalet så vidt muligt bruger tiden på en værdig pleje og omsorg – ikke på overflødige regler og dokumentation.

I spørgsmål BV bliver der spurgt til, om det er tilfredsstillende og i overensstemmelse med formålet med værdighedsmilliarden, at der er kommuner, der ikke anvender midlerne til flere ansatte.

Jeg vil endnu en gang gerne tilkendegive, at jeg er rigtig glad for ældreinitiativerne i den finanslovsaftale for 2016, som trekløverpartierne indgik med Dansk Folkeparti.

Med indførelsen af værdighedspolitikkerne har vi forpligtet kommunerne til at fastsætte nogle pejlemærker og principper for udviklingen af en mere værdig ældrepleje i den enkelte kommune.

Samtidig med, at vi afsatte 1 mia. kr. årligt til at understøtte udbredelsen og implementeringen af de kommunale værdighedspolitikker.

Det fremgår af finanslovsaftalen, at værdighedsmidlerne bl.a. kan anvendes til personale og kompetenceudvikling med fokus på arbejdet med værdighed i ældreplejen.

Det er den enkelte kommune, der ud fra en vurdering i kommunen af, hvor behovet er størst i den lokale ældrepleje, der beslutter, hvad midlerne skal anvendes til.

Det kan jeg fuldt ud tilslutte mig, for jeg mener, at det er ude lokalt i kommunerne, man bedst ved, hvordan værdighedsmilliarden gør mest gavn på ældreområdet – det skal vi ikke styre fra Christiansborg.

For i nogle kommuner er der primært behov for flere medarbejdere, mens der i andre kommuner vurderes også at være behov for kompetenceudvikling af personalet og mindre anskaffelser.

Men når det er sagt, så er jeg naturligvis rigtig glad for, at kommunerne anvender langt de fleste af værdighedsmidlerne på mere personale.

I 2016 brugte kommuner 2/3 af værdighedsmidlerne til flere hænder, og en gennemgang af redegørelserne for 2017 viser, at kommunerne i år vil anvende hele 86 procent af midlerne til ansatte i ældreplejen.

Alle kommuner skal offentliggøre deres redegørelser for, hvorledes værdighedsmilliarden anvendes på deres hjemmesider. Dermed bliver det synligt for alle, hvad man lokalt prioriterer at bruge pengene til.

Jeg vil gerne her afslutningsvist opfordre de lokale ældreråd og repræsentanter fra for eksempel Ældre Sagen og de faglige organisationer, der kender til de lokale forhold i kommunen, til at tage fat i emnet.

For jeg håber, at de kan bruge redegørelserne til at indlede en drøftelse med kommunalpolitikerne om værdighed i ældreplejen. Og om, hvordan værdighedsmilliarden og de øvrige ressourcer, kommunerne hvert år bruger på ældreområdet, bliver brugt bedst mulig.

Tak for ordet.

[SLUT]